

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XXI. tečaj.

— ❀ V Gorici 1904 ❀ —

5. zvezek.

Brezmadežna.

»Najvišji je posvetil svoje prebivališče«.

Ps. 45, 5.

Kraljevi pevec David poje v petinštiridesetem psaljmu hvalo Bogu, ker váruje na poseben način sveto mesto Jeruzalem: „Bog je naše pribežališče in moč, pomočnik v stiskah, ki so nas hudo zadele“. Ps. 45, 2. In zakaj Bog tako skerbno váruje mesto Jeruzalem? Zakaj čuje nad njim, kakor nad punčico svojega očesa? — Zato, ker je to mesto njemu posvečeno: posvečeno po izvoljenem ljudstvu, čiger središče je, posvečeno zlasti po svetišču, kjer prebiva Izraeljev Bog. V resnici! »Najvišji je posvetil svoje prebivališče«. Paganski kralji ne smejo oskruniti tega svetega kraja, oni se mu ne smejo približati, zakaj »Bog je v njegovi sredi«. Ps. 45, 6.

Pa slava slavnega Jeruzalema in njegovega tempeljna je jela temneti. Ljudstvo, ki je bilo izvoljeno, da bi služilo Bogu, to ljudstvo se je obrnilo proč od svojega Gospoda ter je začelo služiti grehu in mesu; tako je oskrunilo svetišče Gospodovo. Zato se je pa tudi Bog obrnil od njih in prepustil jih njih sovražnikom.

Tedaj si je Bog izvolil novo svetišče. In bolj kaker o prvem, bolj kaker o Jeruzalemu in njegovem tempelju, veljajo o tem svetišču besede kralja Davida: „Najvišji je posvetil svoje prebivališče“.

In kaj je ta drugi tempelj, kaj to drugo svetišče?

Marija! Od vekomaj izvoljena za mater božjega Sinu, keterega je devet mesecev pod svojim srcem nosila, pa zasluži ime: tempelj božji, prebivališče božje.

Kako je pa Bog posvetil ta svoj tempelj?

Letos, dragi braveci, obhajamo jubilej ali petdesetletnico, odkar je bilo Marijino brezmadežno spočetje slovesno razglašeno za versko resnico. Ravno to milost pa, namreč brezmadežno spočetje, je Bog podelil Mariji zato, ker je bila izbrana za mater božjo. S to milostjo zlasti jo je Bog posvetil in pripravil za njeno veliko čast. Zato moli sveta cerkev na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja: »Najvišji je posvetil svoje prebivališče«.

Ker je pa celo letošnje leto posvečeno Marijinemu brezmadežnemu spočetju, zato, dragi braveci, vam bo gotovo kratko premišljevanje o tej skrivnosti, zlasti zdaj v Marijinem mesecu, ljubo in drago.

Kaj je torej prav za prav Marijino brezmadežno spočetje? To obstoji v tem, da je bila Marija po prav posebni milosti božji od prvega trenutka svojega spočetja ohranjena prosta tistega greha naših prvih starišev, ki ga sicer podedujejo vse človeške duše. Adam, prvi človek, je namreč nas vsih oče. Ke bi ne bi bil padel v greh, tedaj bi nam bil zapustil vse velike darove, ki jih je od Boga prejel. Ker je pa grešil, zato je nekaj teh darov zgubil, drugi so se pa zmanjšali v svoji vrednosti. In te dari smo mi po svojem očetu dobili. Zraven teh darov smo pa podedovali seveda tudi očetov greh; pravimo mu: podedovani ali izvorni greh. Le pomisli, dragi bravec! Ti imaš n. pr. hišo, pa je nisi sam zidal; zidal jo je še tvoj stari oče, ki jo je potem zapustil tvojemu očetu, in ta tebi, ti jo boš zapustil pa sinu, ako ga imaš, ta zopet sinu, in tako bi šlo naprej menda do sodnjega dne, ke bi se hiša prej ne poderla in bi se tvoj rod tako dolgo ohranil, ali bi sploh kaka nesreča ne prišla vmes. Taka je tudi z izvornim grehom:

vedno gre naprej skozi vse človeške rodove, samo s tem razločkom, da se vsaka dediščina počasi vender le izrabi in zgubi, ta greh pa ne, ker se po svoji natori derži človeškega rodu: zato pride vsak človek ž njim na svet. Marija pa je bila ne samo rojena, ampak že spočeta brez tega greha. Kako veličastno in kako lepo se nam zdi prvo pomladnje sonce, ki obseva našo zemljo, ko je še vsa pusta in vmazana od snega! Ali veliko lepša, veliko veličastniša je Marija Brezmadežna, ki napolnjuje z nebeškim sijajem in bleskom po grehu skoro da vničeno človeštvo. Kaker pomladansko sonce privabi sè svojo toploto cvetlice iz zemlje, ravno tako Marija, brez madeža spočeta, duhovne cvetlice, svete čednosti. Marija, sonce duhovno! Sijaj na nas, da bomo v tvoji svitlobi spoznali, koliker mogoče, skrivnost tvojega brezmadežnega spočetja!

Bog je vstvaril svet in vse, kar je na njem, v neizrečeni lepoti. Ali vsega tega ni naredil zase, temuč za človeka. In najlepši kraj, ki je bil na zemlji, mu je dal, namreč raj ali paradiž. Veči pa, kaker vsi ti darovi, ki so obdajali človeka, bi rekel, na zunaj, veliko veči so bili darovi, ki so krasili človeka samega, njegovo dušo in telo.

Telo! Kako lepo je moralo biti! Saj ste gotovo, dragi bravci, že sami večkrat opazovali malo dete, ki je brezskerbno skakljalo po trati. Kajne, kako vam je vgajalo? „Kaker angeljček!“ ste vzkliknili. Kajšele, ako je ta angeljček vperl svoje nedolžne oči v vas?! Tedaj se vam je zdelo, da gledate nekaj, kar ni te zemlje, kar je človek prinesel iz raja. In glejte! taka nedolžnost je bila razlita po celem telesu prvega človeka! Zato njegovo telo ni bilo pokrito, ker nič ni motilo njegove lepote, zakaj mesenost je bila izključena iz njegovih udov. Pa motili bi se, ke bi mislili, da je vsa lepota človeškega telesa pred grehom bila zapopadena le v otroški nedolžnosti. Ne! S to nedolžnostjo je bila združena moška resnost in lepota. Ko gledamo nedolžno lepega otroka, tedaj smo prijetno ginjeni. Ali kaj? Bo mar ostala ta lepota?! Z leti rastejo strasti, nedolžnost gine in ž njo lepota. Otrok je postal mož, morebiti prijetne vnanjosti, ali nedolžnost, ki mu je kot otroku sijala iz oči in vsega obličja, ta nedolžnost je zginila. Ni je

več! Pri prvem človeku pa je bila zedinjena nedolžnost otroškega telesa z lepoto popolnega moža. In to lepo telo je bilo obdarovano z dragocenim darom nevmerjočnosti. Ni se staralo, ni se spreminjalo, temuč je vedno ostalo v vsi svoji lepoti.

Kako lepa pa je bila šele duša prvega človeka! Saj je ona dajala telesu največo lepoto. Nedolžnost, ki je bila razlita po celem telesu, ta nedolžnost je prihajala iz duše, ki je bila čista in svitla, bolj kaker najsvitlejša zvezda, zakaj podoba božja je bila. »Naredimo človeka po svoji podobi in podobnosti«, I. Mojz. 1, 26. te besede Boga samega so v prvi versti veljale človeški duši. Najlepše zmožnosti, ki jih Bog nobeni drugi stvari ni podelil, je dal človeški duši. Vse stvari so se gibale po določenem redu, le človeška duša je bila prosta. In kedo bi si mislil?! Ravno ta dragoceni dar, prosta volja, je bila človeku v pogubo, zakaj prostovoljno se je obernil od dobrega k slabemu: jedel je od prepovedanega sadu, Bogu je bil nepokoren. Tedaj pa je prišla kazen. Adam je moral pokriti svoje telo, v katerem se je pričel boj. Smert je prišla na zemljo, zakaj človek se je pričel starati in ni mogel več nositi teže svojih let. Duša njegova, prej tako lepa in čista, je zatemnela. Črna in vmazana je prišla iz poskušnje, ki jo ji je Bog naložil. Njen razum je otemnel, volja se je k slabemu nagnila, kratko: človek je postal sužnik samega sebe in svojih strasti. To čutimo vsi. Vsi prinesemo seboj na svet greh naših prvih starišev in čutimo nasledke tega greha celo življenje. Vsak je primoran govoriti z apostolom Pavlom: »Imam namreč dopadajenje nad Božjo postavo po notranjem človeku; čutim pa drugo postavo v svojih udih, ketera se bojuje zoper postavo mojega duha, ketera me deva v sužnost pod postavo greha, ketera je v mojih udih«. Rimlj. 7, 22. 23. To je tožba vsega človeštva!

Pri ti splošni tožbi pa nam vdarjajo kaker glasovi nebeških strun na uho besede Skrivnega razodenja: »In veliko znamenje se je prikazalo na nebu: Žena sè soncem obdana, in luna pod njenimi nogami, in na njeni glavi krona iz dvanajst zvezd«. 12, 1. Kedo je ta žena, dragi bravci? — To je Marija! Prikazala se je na nebu, ker so

jo nebeša sama poslala, da bi prinesla, blagoslovljena mej ženami, blagoslov na zemljo, od Boga prekleto. Oblečena je v sonce, ker je polna modrosti, spoznanja in svitlobe. Luna je pod njenimi nogami: vsa minljivost — ker to pomeni spremenljiva luna — je daleč od Marije; ona je vedno lepa in sveta Gospa. Krona iz dvanajst zvezd obdaja nje glavo: to so po besedah sv. Bernarda njene velike prednosti, ki jih ima pred drugimi ženami. Ta lepa Gospa je naša tolažba, naša moč, zvezda naša v splošni revii, ki vlada na svetu. Zakaj ona edina je bila obvarovana vdarca, ki je zadel vse človeštvo, ona edina je bila brez madeža izvirnega greha spočeta. Da res! Veliko znamenje se je prikazalo na nebu! In to znamenje sveti daleč na okrog po celem svetu!

Govorili smo spredaj o lepoti človeka pred grehom, govorili o njegovem padcu, govorili tudi o nasledkih greha. Zakaj? Zato, da bi se lepota Marijinega brezmadežnega spočetja pokazala v tem jasniši luči. Zakaj ravno tako lepa, in še veliko lepša, kakor je bil prvi človek pred grehom, je bila Marija v svojem brezmadežnem spočetju. Res! velika, neprecenljiva milost božja je bila, ko je Bog vstvaril človeka iz same neskončne dobrotljivosti, in sicer vstvaril neizrečeno lepega in srečnega ter ga postavil za kralja na zemlji. Ali večo milost kakor to je izkazal Mariji, ki jo je edino izmej vsega človeštva obvaroval izvirnega greha in tudi tistih nasledkov njegovih, ki bi le količkaj mogli zatemniti Marijino čast in slavo. Da je Bog vstvaril Marijo tako lepo, je moral storiti čudež, ki je bil veči kakor stvarjenje samo, kakor lepo pravi sv. Bonaventura: «Veči svet bi bil Bog lahko vstvaril, večo nebesa lahko naredil, večo matere, kakor je Mati božja, ni mogel vstvariti». In Spec. 13. Virg. c. 18. Tudi ke bi zemlja ne bi bila prekleto, bi vender ne bila nič v primeri z lepoto Marijino, zakaj „prijetnost je izlita v njenem spočetju,“ moli sv. cerkev, „in lepa se je prikazala mej človeškimi hčerami“. In na praznik brezmadežnega spočetja prepeva: „Tvoje oblačilo je belo kakor sneg, in tvoj obraz kakor sonce“. V resnici, bela, vsa nedolžna si, Marija! Čistost sama obdaja tvoje telo, ki se lesketa, bolj kakor sneženi biseri, keder jih obseva zimsko

sonce. In kaker sonce je tvoj obraz! Kaker namreč sonce sè svojo svitlòbo in gorkoto rasvitljuje in ogreva vso zemljo, ravno tako ti, o Marija, naša serca, keder gledamo v prelepi tvoj obraz. In ke bi imeli na zemlji še kaj lepšega, še kaj veličastnišega kaker je sonce, primerjali bi tisti stvari tvojo lepoto in še bi bilo premalo!

Ako pa se kaže lepota Marijina v primeri z lepoto prvega človeka pred grehom, kaj šele, ke bi jo primerjali s človekom po grehu?! Ali tega ne bomo storili. Z grešnikom ne bomo primerjali naše ljube Gospe, tudi celo iz tega vzroka ne, da bi se tem večja pokazala nje lepota; zakaj Marija je prenebeška, kaker da bi smeli kaj takega storiti. In tudi treba ni! Mi vemo, da je bila Marija od vekomaj izvoljena za Mater Božjega Sinu, in da jo je kot tako Bog za to tudi dostojno pripravil. Glavna priprava pa je bila v tem, da jo je obvaroval izvirnega greha.

To je bilo sicer vedno več ali manj prepričanje svete katoliške cerkve. Ali ker je ta milost tako neizrečeno velika, zato jih ni bilo malo, tudi sicer dobrih katoličanov, in celo izrednih častivcev Matere Božje, ki so imeli proti brezmadežnemu spočetju Marijinemu svoje pomisleke. Cerkev, ki se je sicer vedno bolj nagibala h tistim, ki so to sveto skrivnost zagovarjali, vender dolgo, vsaj naravnost, ni zavergla mnenja nasprotnikov. Ali stvar je postajala vedno bolj jasna. Učenjaki, kar jih je bilo katoliškega duha, so stopili malo da ne vsi na stran tistih, ki so Marijino brezmadežno spočetje zagovarjali. In kedo more tajiti, da niso stali v prvih verstah vedno frančiškani, na čelu jim pobožni in slavni učenjak Duns Skot? Zato je neki frančiškan, ki je postal pozneje generalj tega reda, ob priliki, ko je govoril o velikih zaslugah frančiškanov in zlati imenovanega Duns Skota za Marijino brezmadežno spočetje, vzkliknil takole: „O blaženi red sv. Frančiška, nikedar po vrednosti dosti pohvaljen! Objemam te z obema rokama, napovedujem ti vso srečo! Iz tebe namreč so prišli tisti preučeni možje, ki so Marijo oznanjevali brezmadežno in njeno predpravico stanovitno zagovarjali! Pač slava, nad vse vzvišena!

Po dolgem času se je vendar približal tisti veliki dan, ko so slavni papež Pij IX. po skerbnem raziskavanji svetega pisma, svetih očetov in spisov raznih bogoslovcev, razsvitljeni od sv. Duha kot učenik cele katoliške cerkve slovesno oznanili in vsemu katoliškemu svetu verovati zapovedali, da je bila Marija brez madeža izvirnega greha spočeta. Vsaka dvojba je zdaj odstranjena, odkar je govoril sv. Duh po božjem Namestniku na zemlji. Zato po vsem katoliškem svetu na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja mogočno done besede psalmistove: „Najvišji je posvetil svoje prebivališče“.

P. V. K.

Korist iz premišljevanja svojih napak.

P. A. M.

IV. POGlavJE.

Naši grehi nas morajo vterditi v spoznanju naše revščine in v ponižnosti.

Neobhodno je, da ne zgubimo serčnosti, in zelo koristno, da se celo ne čudimo, ako smo padli v greh. V šoli sv. Frančiška Saleškega pa se učimo tudi, kako nam naši grehi, čeravno ne zgubijo nič na svoji ostudnosti in hudobiji, vendar le v dušni prid služijo, ako le hočemo.

Seveda ta korist ne izvira iz greha samega, temuč iz vsmiljenja božjega, iz milosti Jezusa Kristusa, ki naše hudobije in našo slabost v to porabi, da nam daje novih pripomočkov v zveličanje. Gnoj je le gnjiloba in tröhnoba in vendar ga, kaker pravi sv. Bernard, kmet in vertnar porabita za to, da iz zemlje boljši in bogatejši sad pridobita. Tako se tudi Bog poslužuje naših grehov, da bogat sad čednosti v naši duši vzgoji. Sv. Jeronim je rabil za to to primero: »Drahma se je bila zgubila in našla se je v smeteh. V blatu vaših grehov boste našli redki biser ponižnosti.«

Korist bo toliko večja, koliker bolj bomo sovražili in pregnjali greh in koliker bolj odločno bomo zaupali v

Boga in sledili njegovim namenom, ker le v naš dušni prid je on dopustil naše grehe.

Poprijeti se moramo načerta zveličanja, kakeršnega je rabil zveličar in nas ga uči sv. cerkev. Satana moramo preganjati z njegovim lastnim orožjem, zoper njega moramo obrniti strupene puščice in iz ran, ketere nam je vsekali, moramo iskati zdravilo. Na ta način bomo tako srečni, da se bodo tudi v našem življenju vresničile besede sv. Janeza Krizostoma: »Večkrat nam je hudobni duh sam v korist, le v svoj prid si ga moramo znati izkoristiti. Dobiček je neprecenljiv.«

O tem dobičku govori sv. Avguštín: »Tistim, ki Boga ljubijo, vse v dobro služi, pravi sv. apostelj Pavel, da, vse, celo njih grehi; ker iz njih se morejo vzdigniti bolj ponižni, bolj goreči.«

Ravno to misel nam izraža sv. Frančišek Saleški: »Dragocene nepopolnosti, ki nam kličejo v zavest našo revščino, ki nas vadijo in vterjujejo v ponižnosti, v zaničevanju samih sebe, v poterpežljivosti in gorečnosti!

O prvi teh koristi je pisal sv. Frančišek Sal. neki gospej: »Ako se hočete vterditi v pobožnosti, je prvo in najbolj potrebno, da si vtisnete v svojega duha krepka načela. Prvo načelo so besede sv. Pavla: »Tistim, ki Boga ljubijo, vse v dobro služi«. V resnici, ker zna in more Bog tudi iz hudega dobro storiti, za koga bo on to storil, ako ne za tiste, ki so se njemu popolnoma izročili? Celó grehe božja previdnost v prid oberne tistemu, ki se res njej prepusti.

Vi morate sovražiti svoje grehe z mirnim sovraštvom, poterpežljivi ostati, ako se na nje zmislite in poslužiti se jih v svoje ponižanje.«

Ako po popolnosti hrepeneča duša kaj težkega občuti, je gotovo to dvojno spoznanje: potreba ponižnosti in nje težava. Od ene strani je ta človeku v njegovem življenju tako potrebna in celo njegovo poslopje čednosti noseča in podpirajoča čednost, mati, korenina, podpora in hrana vseh drugih duhovnih dobrot; od druge strani pa se pokaže, da, kaker hitro se hoče v sprideni zemlji našega revnega serca ta cvetlica čednosti vkoreniniti in

rasti, je prevzetnost, ta začetek vse hudobije, vže globokejšje korenine pogнал in jo hoče zadušiti.

Nobena reč nam ne more zadosti pokazati moči in zvijače tega duha prevzetnosti, niti popisati raznoverstnosti njegovi zanj. Ta kača bi rada tako naša najsvetejšja kot najbolj navadna opravila, naše najskrivniše misli, najboljše namene sè svojim strupom oblizala in sè svojim smertnim objemom zadušila.

»Večkrat se plazi po naših čednostih ter si izkórišča najdragoceniše darove božje, da se pase po njih.«

Nikedar ne moremo biti dosti oboroženi 'zoper takega sovražnika čednosti, tako neobhodno potrebne, kot je ponižnost. Ako ga pa tudi v tem življenju ne moremo vmoriti, moramo vender vse pripomočke in priložnosti porabiti, da ga oslabimo in njegove napade neškodljive storimo. Najboljši pripomoček k temu pa so ravno naše napake in pregrehe.

In v resnici; ako v svojem napuhu neredno cenimo svoje prednosti, tako je, po nauku našega ljubeznivega svetnika, ponižnost »pravo spoznanje in prostovoljno pripoznanje naše nizkosti«. Kaj nas pač družega more prej privesti do spoznanja samih sebe kaker pogled na naše grehe?

Kaker pravi p. Aljvares, so naši grehi okna, skozi katera posveti močna luč v našo revščino. Bolj nam kažejo naši grehi vso onemoglost naših natornih moči, kot vsa poniževanja v našem življenju. »To spoznanje, pa pravi sv. Frančišek Sal., nas ne sme zbegati, temuč bolj mirne, bolj vdane in ponižne storiti. Samoljubje bi bilo, ke bi bili nejevoljni, zaradi tega, da smo tako revni in zaničevanja vredni.«

»Praviš: Tako vbog in poln nepopolnosti sem! Ali to prav spoznaš? O, potem hvali Boga, da ti je dal to spoznanje in nikar ne toži tako. Srečnega te moram imenovati, ker spoznaš, da si poln revščine.«

»Spoznati moramo resnico, da smo vbogi ljudje, ki ne moremo lahko kaj dobrega storiti. Hudo, kar delamo, je v resnici hudo in prav naše delo; dobro pa, kar storimo, ni popolnoma dobro, ni vse naše delo.«

»Pravim ti, da boš zvest, ako boš ponižen. — Ali pa bom ponižen? Gotovo, ako hočeš biti. — Saj pa to hočem. — Potem si tudi — Jaz pa čutim, da nisem. — Toliko boljše, to ti bo služilo, da boš tembolj gotovo«.

Pomanjkljivosti v naših zunanjih in notranjih delih nam dajejo priložnost k ponižnosti; ponižnost pa vzgoji in hrani velikodušnost.

Kako bi pa tudi mogel človek vse zaupati in se visoko ceniti, ako ga vsaka sapa skušnjave podere in vse njegove terdne sklepe omaje? Oh, kako se hitro vkloni napuh v duši, kateri vsaki padee kaže njeno revščino, in koliko lažje požene ponižnost svoje korenine v taki duši!

Po nauku sv. cerkvenih učениkov, Bog le v ta namen včasih pripusti, da pademo v greh. Eden najbolj slovečih laških pridigarjev, Sénjeri, pravi: „Dobri pastir rabi pri svojih ovcah tri različne šibe. Perva je šiba poboljšanja in to je terpljenje in nadloga; druga je šiba poskušnje, in to so skušnjave; tretja je šiba kaznovanja in to je pripuščenje greha. Pri vseh treh mora človek pripoznati svojo ničevost in se ponižati; najboljše se to zgodi pri tretji šibi; zakaj tukaj vidi v svojih pregrehah vso svojo revščino, po besedah preroka Jeremije: „Jaz sem mož, ki vidim svojo revščino pod šibo njegova serda“, Jer. Žal. pes. III. 1. Ta šiba je tako zdravilna, da jo Bog rabi celo za svoje najboljše prijatele. Ker bi vtegnile njim postati njih čednosti v spotiko, da bi lahko terpela njih ponižnost, dopusti, da včasih padejo v kake nepopolnosti, ali pa da se njih stara huda nagnenja ožive in vzdignejo. Po taki skušnji lastne slabosti se uče, da ne zidajo preveč na lastne moči“. „Božji Zveličar, nadaljuje naš svetnik, pripusti take poskušnje in majhine padee, da se ponižamo in spoznamo, da imamo le božji pomoči, ne pa lastnim močem pripisati, ako kedaj kako hudo skušnjavo premagamo. Imejte torej poterpljenje. Če Vas Bog včasih zapusti in padete, hoče s tem le pokazati, kako globoko bi padli, ako bi vas on ne deržal.

Res je sicer Bog neketere nenadoma ozdravil, da tudi sledu prejšnje bolezní ni pri njih pustil, kaker n. pr. Magdaleno, ki je bila iz mlakuže pogubljenja spremenjena v studenec popolne in stanovitne čistosti. Pa ravno tisti Bog

je tudi pri mnogih svojih služabnikih njim v veliko korist še nekaj časa po njih spreobrnjenju pustil neketera znamenja prešnjih hudih nagnenj. Priča nam je sv. Peter, ki je po svojem prvem poklicu padel v razne nepopolnosti in slednjič se zelo pregrešil in Kristusa zatajil“. Salomon pravi, da je dekla kar hitro povzdignjena do časti gospe, prevzetna stvar. Ravno tako pride duša v veliko nevarnost nečimerna in lahkomišljena postati, ako bi se po dolgem slabem življenju kar naenkrat znala popolnoma premagati. Tako zmago si mora duša le polagoma priboriti, kaker so tudi svetniki za to rabili mnogo let“.

„Odstanite mirni, je pisal svetnik neki redovnici, in poterpežljivo prenašajte svoje male slabosti. Izročili ste se Bogu, on vas bo vže prav vodil.

Ako vas tudi ne oprosti tako hitro vaših slabosti, bo stóril to pozneje tako, da vam bo v korist: na ta način se boste mogli več časa vaditi v ponižnosti in ta dragocena čednost bo močnejše korenine pognala v vašem sercu.

„Veste, kólikokrat sem vam vže rekel, da se morate enako vaditi v zvestobi do Boga in v ponižnosti. Terdni sklep, Bogu zvesto služiti, morate vedno ponavljati in iz svoje nezvestobe se morate učiti, kako revni in slabotni ste“.

„Vsem, ki hrepene po čisti ljubezni božji, ni toliko potrebna poterpežljivost z drugimi, kot sè samimi seboj. Da se doseže popolnost je potreba lastne nepopolnosti prenašati. Pravim pa, da jih je treba poterpežljivo prenašati, ne pa ljubiti. Tako se človek vadi v ponižnosti“.

Pomisliti pa moramo, da ta nauk našega svetnika, ne velja le samo za male grehe. Sv. Izidor in sv. Tomaž prava, da pusti Bog, kot kazen za napuh, človeka pasti v velike in sramotivne grehe. Ti grehi niso tako veliki kot je napuh in Bog se jih poslužuje, da prevzetno dušo prestraši, zbudi in na pravo pet pripelje.

Enako ravna tudi spreten zdravnik, kateri pusti bolnika v kaki veliki pa manj nevarni bolečini, da ga le nevarne bolezni reši. Neki sloveč pisatelj pravi: „milost je za slabotnega človeka, da se spotakne, ako bi ga krepak korak vtegnil zapeljati v nevarne visočine napuha.“ Podobno govori sv. Krizostom: „Včasih pripusti Bog, da se razode-

nejo grehi blagih in velikodušnih ljudi: Nečimerne misli so se šplazile v njih serce. Gospod pa hoče z njih napakami sleči jih prazne časti in slave pred svetom in tako jih prižene, da se popolnoma njemu izroče in le vanj svoj cilj postavijo“.

Sv. Avguštín naravnost terdi: „Bog gleda z večim dopadajenjem na ponižnost pri slabih delih, kot na dobra dela v napuhu.“ Sv. Optat Milevski pravi: „Boljši so grehi s ponižnostjo, kot nedolžnost z napuhom“.

Sv. Gregor Nisenski pravi: „Vprezi napuh pred cel voz dobrih del in šel bo v pekel; voz pa poln grehov peljan od ponižnosti, pelje v raj“. Da bomo pa boljše spoznali, kako resnični so ti izreki, premislimo, kako sv. Tomaž dokazuje stavek: „Napuh je pa svojem bistvu, najhujši vseh pregreh, veči kot nevera, obupnost, vboj, nečistost itd.“

Vzrok je ta, ker izvira iz odvernjenja od Boga. Pri drugih grehih se človek od Boga oberne iz nevednosti, slabosti ali iz hrepenenja po kaki drugi dobroti. Napuh se pa odverne od Boga edino le za to, ker se noče podvreči njemu in njegovim zapovedim. Mejtem ko vse druge strasti pred Bogom beže, pravi Boetij, se mu napuh naravnost zoperstavi, zato pa govori sv. Jakob: „Bog se prevzetnim zoperstavlja“. Odvernjenje od Boga in njegovih zapovedi je pri drugih grehih le njih nasledek, pri napuhu pa njegovo bistvo, zakaj napuh je zaničevanje Boga. Ravno zato pa napuh vse grehe presega.

Drugi sad, ki ga obrodi pogled na lastne pregrehe, je hvaležnost do Boga. Ponižnost je resnica in ko nam razkrije našo ničevost, kaže nam v veči luči dobro, kar ga imamo, katero pa le iz Boga izvira. Koliker bolj razsvitljuje dušo in njeno nizkost, toliko bolj nam kaže velike in raznoverstne dobrote božje in nas priganja k serčni hvaležnosti proti darovavcu vsega dobrega. To je velika korist iz naših pregreh. Nehvaležnost, ta hči prevzetnosti, je splošen greh, ki vse druge prepreže in poveča. Ona je kakor soparen veter, ki vse studence milosti posuši. To strast pa bomo najvspešniše zatirali, ako svojo nezvestobo primerjamo z nevsehljivim vsmiljenjem božjim.

»Gotovo nas nobena reč ne more bolj ponižati pred vsmiljenjem božjim kot velikost in obilnost njegovih dobrot, in nobena reč nas ne more pred njegovo pravičnostjo bolj osramotiti, kot naše mnogotere pregrehe. Pazno premislimo, kaj je on za nas in kaj smo mi zanj storili; in ko bomo tako po versti pregledali svoje grehe, premislimo tudi milosti, ketere nam je dal. Ne bojmo se, da bi nas pogled na njegove dobrote prevzetne storil, ako le pomislimo, da dobro, kar je v nas, ni od nas. Tudi osli in mezgi so le okorne živali, akoravno nosijo najbolj dragocene in prijetno dišeče zaklade kakega kneza. Kaj pa imamo dobrega, da bi ne bili prejeli, in če smo prejeli, čemu se hvalimo? Živo premišljevanje prejetih dobrot nas bo h ponižnosti pripeljalo; zakaj spoznanje rodi hvaležnost in pripoznanje. Ako nas pa pri pogledu na prejete dobrote obide nečimernost, je najboljši pripomoček zoper to zlo spomin na našo nehvaležnost, nepopolnost in revščino. Da, ako pomislimo, kaj smo storili, ko ni bil Bog z nami, potem bomo spoznali, da to, kar storimo, ko nas on podpira, ni delo naše spretnosti in naše dobre volje. Seveda mi to lahko uživamo in se veselimo, pa Boga moramo hvaliti, ker le on je temu začetnik«.

Nadaljna korist iz naših pregreh je ljubezen do sovražnikov, odpuščenje vsakega razžaljenja, mila sodba in prizanesljivost s pogrški in slabostmi bližnjega. Ako pomislimo, kolikokrat in kako hudo smo mi razžalili Boga svojega največega dobrotnika, bomo našli, da v primeri s tem ni nič, kar imamo mi svojemu bližnjemu odpustiti. Najvišji stvarnik nebes in zemlje terpi, da se mi najrevniše stvari zoperstavimo njegovi volji in ga žalimo, mi pa bi ne poterpeli, ako nas kedo razžali in se nam zoperstavi? Spominjajmo se svojih pregreh in radi odpustimo svojim sovražnikom, da bomo pri Bogu vsmiljenje dosegli.

»Ponižnost, uči sv. Frančišek Saleški, stori, da ne pozabimo na svoje pregrehe in se ne zbegamo, ko mislimo na grehe drugih; zakaj čemu bi bili mi popolniši od njih? Stori pa tudi, da se ne jezimo zaradi grehov drugih«. Sv. Krizostom pravi: »Bog je dopustil, da je Peter, ta steber cerkve, sidro vere, učenik vsega kerščanskega sveta, tako

sramotno padel, da se je naučil, z drugimi poterpeti in jim prizanašati. On je pripustil, da je Elija, ta mogočni Elija, ki je znal tako serčno nastopiti proti ljudstvu in kralju, postal maloserčen in obupen, ko je bežal pred Jezabelo, da se je učil ljubezni in vsmiljenja«. Sv. Bernard govori: »Kedor je vedno terdnega zdravja, ta ne ve, kaj čuti bolnik; kedor je sit, ne ve, kaj čuti lačni. Zato ima bolnik več sočutje z bolnikom in lačni z lačnim. Ako hočemo mi vbožci z drugimi imeti sočutno in vsmiljeno serce, moramo sami svojo vbožnost občutiti. Tako bomo našli in spoznali dušo bližnjega v svoji duši in vedeli, kako mu moremo najboljše pomagati«.

Vzemimo si te besede k sercu. Dokler stojimo sami, nimamo pravega sočutja z grehi bližnjega. Njegove pregrehe nas razburijo in pogostokrat nas premaga jeza, ki pa izvira iz neke skrivne prevzetnosti in nikaker ni gorečnost za zveličanje duš. Ako pa tudi nas skušnjava podere in pahne v enake pregrehe, o kako hitro se vsa naša ostrost spremeni v pomilovanje in sočutje! Kako lahko razumemo pri tem besede sv. Avgušтина: »Nobenega greha ni, v keterega bi ne mogel tudi jaz pasti,« in one lepe besede iz knjige »Nasledovanje Kristusa«: »Vsi smo slabi; ti pa se imej za najslabšega od vseh«.

Spomini na moje romanje v Sv. Deželo.

(P. E. P.)

8. Iz Kaife v Nazaret.

Ko smo 9. februarija ogledali Karmelj in njegove znamenitosti, smo se okoli poldne vernili nazaj v frančiškanski hospic v Kaifi. Takoj po kosilu je prišel po nas voz, ki nas je odpeljal proti Nazaretu. Pred nekaj leti je hotela neka družba sezidati železnico iz Kaife v Nazaret, izdelan je bil tudi že lep del železniške proge; kar na enkrat pa se vstavi turška vlada in prepove nadaljevanje tega dela. Tako se je treba še dandanašnji po strašno slabi poti z vozom voziti iz Kaife v Nazaret.

Nas je vozil Arabec, ki je imel vpreženih troje konj, in vozil je, kaker se mu je poljubilo, nekaj časa po nekaki cesti, večkrat pa kar po nasejanih njivah. Čudil sem se temu početju, pa zvedel sem pozneje, da je to na Turškem nekaj navadnega. Kaj bi rekli naši kmetje, ke bi se pri nas kedo prederznil voziti po posejanem polju! Vozili smo se včasih po blatu, ki bi segalo gotovo do kolen, včasih po ilovici, v kateri je teški voz kar obtičal, včasih po mokri razorani poljski zemlji. Konji so se penili in trudili, voznik jih je pa neusmiljeno pretepal. Pot je šla sedaj na vkreber, sedaj na vzdol. Vse je bila ta vožaja, ki je trajala dolgih pet ur, prej kaker prijetna. Pot gre v začetku poleg Karmelja, katerega smo imeli vedno na desni, zadnji konec Ezdrelonske planjave nam je bil pa na levi. Iz voza sem videl par vasi, katerih imena so pa brez pomena. Prav blizu Kaife se izteka v morje potok Kizon, ki teče po planjavi Ezdrelon ali Jezraelj. Ta potok je opevala sodnica Debora po bitki mej Izraelci in Kananejci, v kateri so bili slednji sramotno premagani. — Potem gre pot navkreber, ter se prične Galilejsko hribovje. Po trudni dolgi vožnji smo prišli že v mraku v Nazaret, v mesto, v katerem je Gospod najdelj prebival. Prišli smo v mesto tako pozno, da nismo mogli več v svetišče. Ko smo stopili v samostan, so bili patri ravno na koru, toda kmalu je prišel p. gvardijan španec po rodu, ki nas je ljubeznivo sprejel in peljal v refektorij, kjer so bili sobratje že zbrani za večerjo. Frančiškanska kustodija Sv. Dežele ima v tem samostanu svoj novicijat, v katerega se oglašajo mladeniči raznoverstnih narodov. Nazaret je za začetek redovnega življenja res jako pripraven kraj, saj je tukaj živel sam Božji Sin, mladenič Jezus, tukaj rasel v modrosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh. Srečni mladeniči, ki se morejo vežbati v sv. ponižnosti in pokorščini, prav tukaj, kjer je bil sam Bog tolikanj ponižen, da je bil pokoren Mariji in Jožefu!

Ker je število redovnikov v Nazaretu precej veliko in ker bi bilo v samostanu le za dva prostora, smo šli vsi štirje prenočevati v krasno novo sezidano samostansko prenočišče za romarje. V tem prenočišču so velike lepe izbe opravljene tako lepo, da morejo zadovoljiti vsacega še tako

razvajenega. Obedovali smo pa kot sobratje seveda z domačimi redovniki skupaj v vbožnem refektoriju.

Drugo jutro me je zbudil zvon, ki je zvonil angeljevo češčenje. Kako globoko sega glas zvona na tem sv. mestu romarju v serce, ko ga vabi, naj se hvaležno spominja velike skrivnosti, ki se je zgodila prav tukaj, skrivnosti včlovečenja Sinu Božjega.

Hitro se napravim in hitim v cerkev, da bi opravil presveto daritev, ako mogoče na mestu, kjer je stala hišica Matere božje. Nekako čudno mi je postalo pri sercu, ko sem iz prenočišča čez ulico šel po prostornem samostanskem dvorišču proti cerkvi. Nehote so mi prišle na misel besede: „Pojdemo v njegov šotor, molili bomo na kraju, kjer so stale njegove noge.“ (Ps. 131, 7.) Okrog velicega samostana in prostorne cerkve z visokim zvonikom je sezidan visok zid. Cerkev je na tistem mestu, kjer se je včlovečila Beseda. Marija je imela v Nazaretu svojo hišico na mestu, kjer je sedaj cerkev. Ta hišica je bila vbožna, prizidana k skalnatemu griču. Tukaj je tedaj živela Devica, ketere ime blagrujejo vsi narodi. Tukaj je molila in pošiljala svojega serca zaupljive prošnje h Bogu. — Ko enkrat zopet tako vsa vtopljenja moli, se mala izba naenkrat zasveti v nadnaravni, nebeški luči, prikaže se ji božji poslanec ter jo pozdravi s pozdravom, s katerim še nikedar nikoli nihče ni bil pozdravljen: „Zdrava, milosti polna Gospod s teboj!“ Nadangelj Gabrielj ji je prinesel nebeško ponudbo; ponižna devica vstrepeta in moli, potem pa odgovori pomenljivi: „Zgodi se!“ Angelj zgine, Marija je zopet sama.

Kaj se je zgodilo? — Nad Galilejskimi gorami so se nagnila nebesa k zemlji. Ko je mirna tihota vse obsegala, je padla nebeška rosa odrešenja na zemljo. „Beseda je meso postala“ — tukaj na tem mestu. —

Urno stopim po cerkvi in že od daleč vidim, da v jami, kjer je stala nekedaj sveta hišica, pri altarju oznanjenja že mašuje eden mojih tovarišev. Vstopim ter poklekнем na sv. mestu, kjer berem pod marmornatim altarjem: „Hic verbum caro factum est“ — to je, tukaj je Beseda meso postala. — Pobožni bravec, pač bi morali imeti serce

iz kamena, ke bi ne bilo ginjeno niti na tem kraju. Zamislil sem se nazaj v oni trenutek, ko se je tukaj na tem srečnem mestu včlovečil Sin božji v telesu brezmadežne Device in čez pol ure ima priti Gospod pod neznatno podoba kruha skrit na tistem mestu v moje malovredno serce! — Proti koncu tovariševe svete maše, grem v zakristijo in kmalu potem pristopim, da opravim na altarju oznanjenja najsvetejšo daritev, ketera se sme tukaj vsak dan opraviti prav tako, kaker se bere na praznik Marijinega Oznanjenja. Rad pripoznam, da je težko premagati čutila svetega ginjenja v tako velikih svetiščih in pričeti sè sv. mašo. Kako gine človeka na tem mestu evangelij, ki pripoveduje, kako je bil angelj od Boga poslan v Nazaret h devici, kateri je bilo ime Marija. Kako ginejo besede, ketere se molijo v veri pri sv. maši: „Ki je zavoljo nas ljudi in zavoljo našega zveličanja prišel z nebes, in je po svetem Duhu iz Marije Device meso sprejel in človek postal.“

Po sv. maši smo ogledali najpoprej cerkev. — Že sv. Jeronim pripoveduje o dveh svetiščih v Nazaretu; prvo je bilo na mestu oznanjenja, drugo pa tam, kjer je bil Jezus vzgojen. O prvem poročajo drugi pisatelji, da je bila krasna bazilika, katero so Saraceni poderli, križarji pa zopet sezidali. V tej cerkvi je morebiti molil l. 1219 sv. oče Frančišek, l. 1251 sv. Ludovik, 1263 pa je bila zopet razdejana. Leta 1291 so izgubili križarji poslednjo posest A k o. Sv. hišica se je bila dotlej še ohranila, pa tudi to bi bili neverniki razdejali, ke bi Bog ne bil drugače preskerbel. Tistega leta, ko so bili kristjani popolnoma pregnani iz Sv. Dežele, je sv. hišica nenadoma bila prenesena iz Nazareta na Tersat in s Tersata tri leta pozneje v Loreto na Laškem. Pa akoravno Marijine hišice ni več tukaj, so vender ostala tla; kraj je torej še vedno tisti sveti kraj.

Ko so zidali novo cerkev, so jo postavili kar nad podertine stare, zato moraš po stopnjicah navzdol, ako hočeš priti v jamo, kjer je stala nekedaj hišica, v kateri je beseda meso postala. Pravim v jamo, dandanašnji je namreč kraj pod zemljo, ker se je, kaker rečeno, na podertinah stare cerkve sezidala nova.

Cerkev sama je lepa in jako prostorna. Aljtarji so vsi iz finega marmorja. Prav posebno lepi so tisti, ki so jih darovali neketeri udje naše cesarske hiše. Sploh imajo samostanske cerkve v Sv. Deželi veliko dragocenih darov od našega presvitlega cesarja, ki je tudi zidanje raznoverstnih cerkev podpiral in še vedno podpira z velikodušnimi denarnimi prispevki. Nekako sredi cerkve stoji veliki altar, h kateremu vodi od leve in desne po dvanajst stopnjic; petnajst stopnjic pa vodi navzdol v podzemeljsko kapelico, kjer je bila nekedaj sv. hišica. V tej kapeli, pred njo in nad njo gori vedno veliko svetilnic. Ko se pride po stopnjicah navzdol, stopimo v prvo kapelo, ali bolje rečeno v predkapelo, ki obstoji iz dveh kapelic. Na levi je namreč altar sv. Gabrielja, na desni pa aljtar sv. Joahima in sv. Ane. Ta kapela je zidana, druga pa, v kateri je glavno svetišče, je v skalo vsekana. V tej kapeli je krasen aljtar iz belega marmorja in lepo sliko Marijinega oznanjenja. Za to kapelo je tretja popolnoma temna kapela sv. Jožefa. Pod aljtarjem te kapele je napis: «Tukaj jima je bil pokoren.» Nekaj stopnjic nakvišku se pride v precej velik prostor, kjer je bila neki kuhinja Matere Božje.

Nekoliko proč od cerkve Marijinega oznanjenja je stala Jožefova delavnica. Tukaj stoji lična kapela s tremi aljtarji. Staro izročilo terdi, da je tukaj pred poroko stanoval sv. Jožef in da je ta kraj pozneje rabil za svojo delavnico, za kar mala Marijina hišica res ni bila pripravna. Tudi pod velikim aljtarjem te kapelice so zapisane besede: «Tukaj jima je bil podložen.»

V tej delavnici je tedaj on, ki je nekedaj ko Bog vstvaril nebo in zemljo in brezštevilno svetov, delal ko človek in se trudil v potu svojega obraza. Tukaj je Gospod posvetil delo, ter z lastnim zgledom pričal, da delo ni sramotno, mariveč častno, ker je volja božja, da delamo. Saj je «človek vstvarjen za delo, kaker ptič za letanje.» (Job 5, 7.)

To kapelo so sezidali frančiškani leta 1860. V najnovjšem času so nakupili nekaj koč in vertov, ki so stali poleg te kapele. Pri kopanju pa so prišli na razvaline nekedanje prekrasne cerkve, ki je imela tri ladije. Kaker hitro bodo denarna sredstva pripustila, se bo nad neke-

danjo cerkvijo tukaj na tem sv. mestu zopet sezidala sv. Jožefu na čast lepa cerkev.

Ko smo obiskali tudi to svetišče, smo šli k usmiljenim bratom štajerske provincije, ki imajo tukaj v Nazaretu svojo bolnišnico in svoj samostan. Z največim veseljem smo bili kaker ljubi rojaki sprejeti in obljubiti smo morali, da pridemo drugi dan na obed.

Socijalni odlomki.

P. S. Z.

(Dalje.)

Socijalni demokrati.

Mogoče se bo napis kateremu izmej dragih bravcev malo čuden zdel. Toda ne čudite se. Kaker je prišel Pilat v apostoljsko vero, tako moramo tudi socijalne demokrate vplesti v verskem časopisu mej naše odlomke. Pri volitvah v pruski državni zbor so imeli lansko leto čez tri milijone glasov; pri nas v Avstriji imajo več svojih poslancev in po družih državah tudi niso brez vse moči. Ne smemo jih torej prezreti ko nasprotnike brez veljave. In ker se ravno ti hočejo kazati ko edine prave prijatelje nižjih stanov in rešitelje socijalnega vprašanja, zato je treba, da jih malo bolj natančno spoznamo. Poglejmo najprej, o d k o d s o socijalni demokrati.

Mnogi so mislili in so še mnenja, da so socijalni demokrati krivi socijalnega vprašanja. To je napačna misel, zakaj socijalni demokrati so se rodili še le iz socijalnega vprašanja. Ko se je stanje nižjih stanov po gospodarskem (ekonomičnem) liberalizmu t. j. po nazoru, da sme vsak brez ozira na blager bližnjega vse storiti v prosep svoje časne sreče, samo da obogati in si koliker mogoče pridobi na bogastvu in dobičku, potem so vstali možje in se vperli tem krivim naukom. Toda padli so v tej ravno nasprotno napako. Neketeri so zahtevali, da mora biti vse skupna lastnina vseh. Ta svoj nauk so zaznamovali z besedo k o -

m u n i z e m. Po njihovih načelih ne bi smel nihče imeti nič svojega, ne hiše, ne polja, ne obleke, ne kaj drugega, ampak vse bi bilo lastnina vseh ljudi.

Ta nauk o splošni skupni lastnini se je mnogim zdel in je v resnici napačen in se v življenju vpeljati ne da. Marisketeremu je pa vendar dopadel v glavnih stvareh. Vzdignili so se možje, ki so zahtevali skupnost imetja, toda ne vseh stvari, ampak le onih, ki prinašajo kaj dobička. Po njihovih mislih naj bodo skupna lastnina vsa pridelovalna, ali, kaker pravijo, proizvodjalna sredstva t. j. vse tiste stvari, iz katerih se dobi kak dobiček. Nauk o tem so imenovali s o c i j a l i z e m.

Pa pri teh so nastala tri važna vprašanja, na kterera je treba dati odgovor.

Pervo važno vprašanje je: Če morajo biti skupna lastnina vsa pridelovalna sredstva, k e d o naj jih oskerbuje? Eni so rekli, naj bo glavni oskerbnik občina, drugi so zahtevali, naj bodo posamezni stanovi v svojih strokah, tretji so to pravico pripisovali državi, četerti jo pa tirjajo za celo človeško družbo. Na ta način se deli socializem v občinski, stanovski, državni in družabni socializem.

Drugo važno vprašanje, na katero socialjisti še denes niso dali natančnega odgovora, je: K o l i k o in kaj mora vse pripadati mej skupno imetje? Neketeri so za to, da morajo biti skupna lastnina vsa pridobivalna sredstva, drugi so samo za neketer e stvari, tretji pravijo, naj bo skupno imetje le n e p r e m e k l j i v o p o s e s t v o: zemljišča, travniki, njive itd.

Najimenitniše je pa tretje vprašanje: k a k o je treba priti do skupne lastnine? Eni hočejo to doseči sè silo. Z meči in bodali, s kroglijami in strupom, zè vsemi mogočimi, tudi najbolj krivičnimi pomočki skušajo vreči in vničiti vsako oblast. Imenujejo se a n a r h i s t i, na Ruskem pa n i h i l i s t i. Seveda so rod socialjnih demokratov.— Drugi upajo, da bo samo do tega prišlo, ker se človeška družba razvija in keder bo prišla do verhunca razvitka, bodo prenehale države, padla vera, vse bo skupno. Vender pa priverženci teh domišljij ne smejo ničesar opustiti, kar vtegne pospešiti, da bo prej prišlo do skupnega imetja vseh pri-

delovalnih sredstev. Pred vsem so si stavili nalogo, da morajo s pomočjo volitev svojih zastopnikov v državnih in deželnih zborih dobiti moč vladanja v svoje roke. Ker je te misli prvi zbral in razširjal neki mož z imenom Marks, zato se priverženci teh načel imenujejo *marksisti*. Marksove nauke priznavajo vsi socijalni demokrati v Avstriji, v Nemčiji, na Francoskem in drugod. Delavcem obetajo, da bodo njihovo stanje zboljšali, toda ne odjenjajo od svojih zahtev v ničemer. Zato se je mej njimi napravila nekaka zmerna stranka, ki je pripravljena v marisčem malo popustiti in se ravnati po razmerah časa, vendar je pa nje končni cilj isti ko marksistov. Ker skuša ta zmerna stranka priti polagoma do cilja in se zadovoljuje za enkrat s tem, kar je razmeroma doseči mogoče, zato se imenuje ta stranka socijalnih demokratov: *posibilisti*.

Razvitek socijalnih demokratov nam je sedaj v glavnih potezah znan. Pravi in najbolj razširjeni so oni socijalni demokrati, ki smo jih ravnokar imenovali marksiste. Zato bo nadalje govor le o teh.

Kakšni so njihovi nauki in zahteve? Poglejmo jih popolnoma mirno in brez vsakega nasprotovanja.

Pred vsem učijo, da je imeti kaj svojega, kar nosi dobiček t. j. pridelovalna sredstva, za človeško družbo škodljivo. Po njihovem mnenju bi morala biti zemljišča in posestva, polja, njive, travniki, gozdi, rudokopi, premogokopi, vse surovine, les, železo, vsi poljski pridelki, vse orodje, stroji, tovarne, železnice, parobrodi itd. imetje vseh ljudi ali socijalistiške države. Ta država ne bi imela cesarja ali kralja, ampak bi bila prava ljudovlada ali republika. Ljudje bi izmed sebe volili predsednika in njegove pomočnike za daljši ali krajši čas.

Ker nihče ne bi imel ničesar svojega, bi ti od ljudi izvoljeni višji delili delo in plačilo. Delo bi se delilo po močeh vsaketerega, plačilo pa ali po potrebi, ali storjenemu delu primerno, ali pa kako drugače. Tega še niso natančno določili.

Iz tega je razvidno, da nimajo prav tisti, ki mislijo, da zahtevajo socijalni demokrati, naj se vse premoženje razdeli mej ljudi na enake dele. Tega ne tirjajo, hočejo pa,

naj nihče nima ničesar svojega, ampak vse, kar nosi kak dohodek, mora biti lastnina cele človeške družbe.

Kako neopravičen je ta nauk, kako protiven je naravnim postavam, v kolikem nasprotju je z deseto božjo zapovedjo, o tem bomo govorili drugikrat. Sedaj pogledjmo še kakšni so njihovi nauki gléde sv. vere.

Socijaljni demokrati so v svojih naukih popolni brezverci. Zakaj? Zato, ker Boga naravnost tajijo, ker imajo človeka za žival brez duše, ker so vero zavergli.

Vsak pošten človek je dolžan svojo terditev dokazati; zato je treba tudi nam dokazati, da so socijaljni demokrati brezverci.

Pervi dokaz za to je brezverski temelj, na katerem slonijo vsi njihovi nauki. Poprijeli so se naukov onih modroslovcev, ki tajijo Boga in dušo, razodenje in večnost. Vse kar je, je le snov in nadnaravnega bitja ni po njihovih mislih. Ni čuda, da so postavili za zadnji človekov cilj srečo in vživanje na tem svetu. S tem so zavergli Boga in večnost — torej so brezverci in ves njihov nauk sloni na podlagi nevere.

Drugi dokaz, da so socijaljni demokrati brezverci, je njihovo življenje. Razglasili so vero za «zasebno stvar». Tako so določili v svojih načelnih naukih, ketere so sprejeli in razglasili v Goti in Erfurtu. Vera je zasebna stvar se pravi: vera je postranska stvar. Torej je isto, ali je Bog ali ga ni, ali mu človek služi ali ne, ali se otroci vzgajajo v verskem duhu ali ne, ali je večnost ali je ni. To je socijaljnemu demokratu stranska stvar, za katero se ni treba zmeniti. Vera je zasebna stvar se pravi: država in družba naj se za vero nič ne meni. Keđor hoče biti veren, naj bo, ali država vere nima podpirati; to je osebna stvar vsaketerega. Še več! V smislu socijaljnih demokratov ne pomenijo besede «vera je zasebna stvar», nič družega, ko: vero je treba odpraviti. Ke bi kedo potreboval dokazov za to, mu jih lahko naštejemo iz spisov voditeljev socijaljnih demokratov precejšnje število. Tu jih ne omenim, ker so njihove besede preveč brezbožne in naravnost bogo-

kletne.¹⁾ In kar učijo, to tudi v življenju izpolnjujejo. Noben pravi socijalni demokrat ni veren človek.

Na misijonskem popotovanju sem prišel v nekem večem kraju Vestfalije tudi v bolnišnico. Opozorili so me na nekega mladeniča, ki ni hotel opraviti spovedi. Priznal je, da je socijalni demokrat, in da od tistega časa ne hodi več k spovedi, ne k sv. maši, odkar je postal ud te družbe. — V nekem drugem kraju sem našel družega mladeniča, ki je živel v divjem zakonu. Tudi ta ni hotel slišati ne o spovedi, ne o večnosti. Duhovnike je gerdo preklinjal, pobožno življenje iz dna serca sovražil. »Od kedaj ste pa tako globoko padli?« ga vprašam. On molči in ne da odgovora. »Vi ste socijalni demokrat, kaj ne?« pravim nadalje. »Sem«, se je glasil odgovor. Takih in enakih zgledov bi lahko naštel še mnogo, toda vi, dragi bravci »Cvetja«, ste se gotovo že prepričali sami, da nihče, ki pripada socijalnim demokratom, ne živi po sv. veri. Če pa so kateri, ki dobro živijo, živijo pošteno zato, ker še niso pravi socijalni demokrati.

Ali hočete še več dokazov, da so socijalni demokrati brezverci? Vero so zavergli in jo očitno pobijajo po shodih in časopisih. Odločno zahtevajo, da mora država odreči vsako denarno in varstveno pomoč sv. cerkvi in duhovnikom. Šole hočejo imeti brez verskega poduka, vzgojo mladine brez Boga. Svetost sv. zakona so zavergli, ker ga nočejo priznati za zakrament. Recimo kratko: Socijalni demokrati hočejo brezbožnost v svojih naukih, spisih, govorjenju in tudi v življenju. Zato je pa tudi sv. oče Leon XIII, blagega spomina, obsodil socijalno demokracijo ko smertno kugo, ki spravlja človeško družbo v skrajno nevarnost. (Okrožnica od dne 28. dec. 1878.)

Ljubimo osebe, tudi če jih je premamil krivi nauk socijalnih demokratov in jih skušajmo z besedo in zgledom, z razširjanjem dobrih društev in časopisov odverniti od

¹⁾ Glej: P. Georg Freund: Sociale Vorträge III. Aufl. str. 62 in nasl. — Des Volksvereins-Flugblatt N.ro 10, — Social-polit. Flugblatt N.r 10, Apologt. Flugblatt N.r 1. Biederlack: »Die sociale Frage«. V. Aufl. str. 63 in nasl. Pesch: »Die sociale Befähigung der Kirche« na raznih mestih. Kath. Flugschriften Nr. 11 in 18.

pogubonosne socijalne demokracije. In vi, dragi tretjeredniki, razširjajte tretji red. Koliker ste jih pridobili zanj, toliko ste jih ne samo gotovo rešili, ampak ste s tem tudi toliko novih vojakov pridobili proti brezbožnim naukom socijalnih demokratov. Nasprotniki ne mirujejo, tudi mi ne počivajmo. Tretji red je nerazrušljiva terdnjava, najostrejši meč, nepremagljiva vojska proti socijalni demokraciji. (Dalje prih.)

Litanije Jezusovega Serca.

P. B. R.

(Dalje.)

4. Serce Jezusovo, neskončno veličanstveno.

Beseda : veličanstven, ti gotovo ni nova, cenjeni bravec; saj se večkrat čuje. Kaj pa pomeni? Kaj je veličanstveno? Kajne to, kar je nad vse drugo tiste verste vzvišeno. Cerkev sv. Petra v Rimu, ki je največa na svetu, ki je po svoji velikosti in znamenitosti nad vse druge cerkve vzvišena, je veličanstvena cerkev. Cesarju ali kralju pravimo cesarsko ali kraljevo veličanstvo zato, ker po svojem dostojanstvu, po svoji mogočnosti prekosita milijone in milijone drugih ljudi. Ni težko vgeniti, zakaj molimo v litanijah Jezusovega Serca, da je Gospodovo Serce veličanstveno. Zato, ker je to Serce vzvišeno nad vsa druga serca, ker ni Jezusovo Serce samo človeško, mariveč tudi božje Serce. Od prvega svojega začetka je Serce Jezusovo veličanstveno. Zakaj, sam sv. Duh mu je podelil življenje na čudežen način. Veličanstveno je bilo v življenju, v smerti, celo po smerti, kar nam tako priprosto, pa lepo sporočajo evangelisti. Preberimo celo zgodovino človeškega rodu, tako plemenitega, blagega, vsmiljenega serca ni imel nikoli noben človek, kaker ga je imel naš Odrešenik. Zgledov v poterdilo rečenega ko dobro podučeni katoliški kristijani ne potrebujemo. Kedor jih le želi, naj bere življenje Gospodovo, kaker so ga opisali sv. evangelisti; vsaka stran

spričuje, da je Serce Jezusovo res neskončno vzvišeno nad vsa druga serca, da je neskončno veličanstveno.

Tudi tedaj, ko je kmalu imelo prenehati biti to presv. Serce, se je pokazalo v vsem svojem veličanstvu. Ko je Gospod visel na križu v neizrekljivih bolečinah in bridkosti, tedaj je na prav poseben način razodel svojega preblagega Serca vsmiljenje in ljubezen. Molil je za svoje morivce in potolažil skesanega razbojnika z obljubo svetega raja. Tako plemenito serce nosi po vsi pravici častni priimek: neskončno veličanstveno.

Sedaj, ko sedi Jezus Kristus poveličan na desnici Boga Očeta vsegamogočnega, zlasti sedaj je njegovo Serce neskončno veličanstveno. Da je imel vsmiljenje sè zaslepljenimi morivci svojimi, z vbogim skesanim razbojnikom — to je res nekaj velikega. Vender je še bolj občudovanja vredno to, da v naših žalostnih časih tako poterpi, tako prizanaša, toliko dobrot deli tudi njim, ki se ne menijo zanj, ki ga tolikokrat vedoma žalijo.

O res: Serce Jezusovo, neskončno veličanstveno, vsmili se nas!

5. Serce Jezusovo, sveti tempelj božji.

Salomon je sezidal Bogu veličasten tempelj. Bog je imel dopadenje nad njim, prebival je tu na poseben način, v oblaku, ki je bil nad skrinjo zaveze. Dasiravno je pa bil prekrasen Salomonov tempelj, vender je bil le mrtva stavba, brez življenja. Ali veš, dragi bravec, za živ tempelj božji? — To si ti sam. Pri sv. kerstu si bil očiščen madeža izvirnega greha, si postal otrok božji, dedič nebeškega kraljestva. Ko te je sv. Duh posvetil sè svojo milostjo, tedaj je postalo tvoje telo živ tempelj božji. Če velja to o celem telesu, mora zlasti veljati o najplemenitišem delu njegovem — o sercu. In če to velja o nas, vbogih otrocih Adamovih, koliko bolj o Sinu božjem! Jezus Kristus, zlasti njegovo Serce je najsvetejši tempelj božji. Kako po pravici potemtakem kličemo: Serce Jezusovo, sveti tempelj božji!

Na kaj vse pa je treba misliti, da prav umemo ta klic?

Kajne, preden se prične sè zidanjem tempeljna, mora napraviti stavbenik načert; po načertu se potem dela in dodela. Ko je delo doveršeno, tempelj posvetijo, potem se še le obhaja služba božja v njem.

Poglejmo, kako je bilo s tempeljnomo stare zaveze, kako sè živim tempeljnomo nove zaveze — s presv. Srcem Jezusovim.

Kako naj se zgradi tempelj stare zaveze, je sam Bog določil, pravi sv. pismo. Tempelj nove zaveze pa ima to veliko prednost, da ga je sam Bog sezidal. Sv. Duh je vstvaril na čudežen način Serce Jezusovo ter ga je bistveno združil z drugo božjo osebo. In s kakšnimi nadnaravnimi milostmi ga je okrasil! Že nas okraši sv. Duh sè svojimi milostmi pri sv. kerstu. Ali kaj so vse te milosti v primeri s temi, ki je ž njimi obdaroval sv. Duh Jezusa, njegovo presv. Serce! Res, sveti, najsvetejši tempelj božji je to Serce. —

Kako veličastni so obredi za posvečenje naših cerkva! Mej petjem psalmov mazilijo škof aljtarje, ki se bo na njih daroval Bogu Jezus Kristus. Kaj naj rečemo še le o posvečenju živega tempeljna božjega, presv. Serca Jezusovega. Ta tempelj je posvetila druga božja oseba, ki je ko pravi Bog s pravim človekom Jezusom bistveno zedinjena. Prelep tempelj božji je Serce Jezusovo, ker ga je sezidal sam sv. Duh, ali po združenju z drugo božjo osebo je postal ta tempelj še lepši.

V vsaki hiši božji se obhaja bogoslužje. Tam molimo, hvalimo Boga in ga častimo, zahvaljujemo se mu, opravljamo daritve, prosimo, česar potrebujemo. To je res svet kraj, to je hiša molitve.

Taka hiša najpobožniše molitve je bilo tudi Serce Jezusovo. Iz globočine tega presv. Serca se je vzdigovala celo življenje goreča molitev, prijetna vonjava raznega zatajevanja k nebeškemu Očetu. Keder je Gospod storil kak čudež, pravi sv. evangelij, se je najprej zahvalil svojemu Očetu, tako pri čudežnem pomnoženju kruhov, tedaj, ko je obudil Lazarja, ko je postavil zakrament sv. Rešnjega Telesa. Kako goreče je molil po zadnji večerji, za se, za aposteljne, za vse vernike svoje. Sè zadnjim zdihlujem, sè

zadnjim vdarcem njegovega Serca je šla zadnja molitev k nebeškemu Očetu.

In sedaj, ko je poveljano Serce Jezusovo v nebesih — mari ni več tempelj božji? Še zmirom. Koliko tisoč in tisočkrat pride na zemljo, v naše cerkve, na naše altarje! Tu se za nas daruje, za nas Boga hvali, nam prosi milosti, odpuščenja. Serce Jezusovo je tedaj res sveti tempelj božji. (Dalje prih.)

Življenje sv. Frančiška,

pisano od treh njegovih tovarišev, kateri so nekedaj ž njim občevali.

P. H. R.

XXXIII. POGLAVJE.

Kako je postregel svojemu bratu, kateri je od lakote vmiral, in je ž njim jedel.

Zgodilo se je neko noč, da, ko so bratje spali, močno zakriči neki brat rekoč: »Vmiram od lakote!« Na kar vstane blaženi Frančišek in precej vkaže pripraviti mizo, in ker je bil mož poln ljubezni in razumnosti, je zato, da ga ne bi bilo sram, jedel ž njim, in na njegovo povelje, so jedli tudi vsi bratje. In ko so pojedli, je blaženi Frančišek nagovoril brate: »Bratje moji, tako vam povem, da naj vsak premišluje svojo naravo, ker ako se more eden z malim prehraniti, hočem vender, da ga tisti, kateri potrebuje več živeža, v tem ne posnema, temveč naj pomisli na svojo potrebo in naj da telesu, kar potrebuje, da bo moglo služiti duhu. Ker kaker smo dolžni ogibati se preobilnega jela, kar škodi duši in telesu, tako se moramo ogibati tudi predolgega zderžanja, celo tega še bolj, ker Gospod hoče posluš in ne daritev«. In dostavil je še to: »Preljubi bratje, iz ljubezni do mojega brata smo jeli ž njim, da ga ne bi bilo sram samega jesti. K temu me je prisilila velika potreba in ljubezen«.

XXXIV. POGLAVJE.

Kako se je skazal prijaznega bolnemu bratu in je ž njim grozdje zobal.

Drugikrat, ko je videl blaženi Frančišek, kako je neki bolan brat želel zobati grozdje, pa se je prositi sramoval, ga je to tako genilo, da ga je spremil v vinograd, ter se blizu terte vsedel s tistim bratom in začel ž njim grozdje zobati, zato da ga ne bi bilo sram samega jesti.

XXXV. POGLAVJE.

Kako ponižno je pridobil mesa za bolnike vbogajme in jih k poterpežljivosti opominjal.

Blaženega Frančiška ni bilo sram po javnih krajih hoditi mesa vbogajme prosit za bolne brate; opominjal je pa bolnike pomanjkanje poterpežljivo prenašati in se nikar ne tožiti, ako se jim kedaj ne more popolnoma postreči; zato je v prvem vodilu dal tako-le napisati: »Prosim moje bolne brate, naj se v boleznih nikar ne hudujejo, niti se proti volji božji ali proti bratom vznemirjajo, niti s preveliko silo po zdravilih ne poprašujejo, in naj ne goje prevelike želje rešiti telo, katero bo hitro vmerlo, sovražnika duše; mariveč naj se za vse zahvalijo in žele biti taki, kakeršne jih hoče Bog, ker tiste, katere je Bog odločil za večno življenje, on šola stepenjem in bičanjem in boleznimi, kaker je sam rekel: »Keterel ljubim, kregam in kaznujem«.

XXXVI. POGLAVJE.

Kako ga je bilo sram, ako je videl kakega bolj vbogega od sebe.

Ko je enkrat blaženi Frančišek naletel na nekega vbožca, je premišljujoč njegovo vboštvo, rekel svojemu tovarišu: »Vboštvo tega človeka je za nas jako sramotno in naše siromaštvo močno krega; ker za me je takrat največa sramota, keder najdem kakega bolj vbozega od mene, ke-

teri sem si sveto vboštvo izvolil za svojo »gospo«, za svojo radost in duhovno in telesno bogastvo, in ta glas se je razširil po celem svetu, namreč da sem si izvolil siromaštvo pred Bogom in ljudmi«. (Dalje prih.)

Sv. Trojica v Slovenskih goricah.

P. E. L.

A. Zgodovina cerkve.

(Dalje).

Čč. pp. avguštinci zapustijo samostan. Sv. Trojica samostojna župnija.

Z velikim trudom so dozidali goreči redovniki pri Sv. Trojici veličastno hišo božjo, ali niso dolgo vživali sadu svojega navora. Komaj so dokončali velikansko delo, komaj so dosegli verhunec svojega delovanja na tem milostivnem kraju, že se bliža sovražnik, ki jih požene iz svetišča. Ta sovražnik so bili prostomiselní nazori tistega časa in kerščanski veri sovražne postave, ketere je zaporedoma dajala svetna oblast. Kar na enkrat se je prepovedalo hoditi na božjo pot. Podobe in znamenja, ki so pričala o vslišanjih, so se morale iz cerkve odstraniti. S tem je bil delovanju menihov na milostivnem kraju napovedan konec. Z verniki so izostali tudi milodari in naročila na sv. maše. K temu se je prepovedala še bira, o kateri so čč. patri tudi živeli. Ne smemo se torej čuditi, da so avguštinci zapustili trojiški samostan. Akoravno se je l. 1786 na cesarjevo voljo, vstanovila tukaj posebna župnija, so se vender menihi prosili proč. Niso pa vsi ob enem samostana popustili. Oskerbovali so župnijo sami še do l. 1809. L. 1811 je bil samostan popolnoma odpravljen.

Župnijsko uredovanje se je pričelo pri Sv. Trojici na velikonočno nedeljo 15. aprila 1786. Pervi župnik je bil p. Filip Kren, običajno vmeščen 21. oktobra l. 1787.

Preden se v našem pripovedovanju ločimo od velezaslužnih pp. avguštincev, naj povemo še, kar priča o slavi trojiške cerkve za čas njihovega delovanja.

Vinogradi.

Cerkvi Sv. Trojice sta se podarila kmalu v začetku njenega obstanka dva vinograda pri Sv. Antoniju. Zemljiščna pisma so se pozgubila na begu pred Turki l. 1674. Zato je gospod plem. Stubenberg l. 1695 oskerbel nova zemljiščna pisma, a že s tretjim vinogradom pri Sv. Antoniju. Daroval ga je leta 1792 Matija Kos samostanski družini.¹⁾ (Dalje prih.)

Odpustki in vesoljne odveze tretjerednikov in tretjerednic, ki v samostanih in podobnih hišah skupaj prebivajo.

Potem ko so rajni papež Leon XIII. svetovnemu tretjemu redu podelili posebne odpustke in vesoljne odveze, se dolgo časa ni moglo za terdno vedeti, kako in kaj je v tem oziru z udi III. reda, ki žive po samostanih in podobnih hišah. Z dekretom rimske skupščine za odpustke in svete ostanke, izdanim 28. avgusta 1903, je po priterjenju svetega očeta Pija X. in njih svetosti natančniši določbi zdaj stvar vravnana tako, da za omenjene v samostanih in podobnih hišah živeče tretjerednike in tretjerednice veljajo odpustki 1. in 2. reda, kateremu so postavno pridruženi, koliker so namreč tisti odpustki 1. in 2. redu naravnost podeljeni; tudi cerkve takih tretjerednikov in tretjerednic imajo tiste odpustke, kaker cerkve dotičnega 1. in 2. reda. Odpustki, ki so jih podelili papež Leon XIII. tretjerednikom, ki mej svetom žive, pa ostanejo edino le njim, in se jih torej samostanski tretjeredniki ne morejo vdeleževati. To velja

¹⁾ Razvidno iz izvirn. zemljišč. pisem od dne 1. sept. 1695; nadalje iz cenilnega zapiska od dne 28. avgusta 1695; v njem so vinogradi cenjeni za 487 gld., a vredni so bili nad 537 gld.; nadalje iz daritve Matija Kos v pismu od dne 8. maja 1692.

seveda tudi glede odpustkov, ki so navezani na tako imenovano «vesoljno odvezo». In zato se ima tudi «vesoljna odveza» tretjerednikom in tretjerednicam, v samostanih in podobnih hišah skupaj živečim, dajati z molitvijo, ki se začinja z besedami «Ne reminiscaris», kakor se daje udom 1. in 2. reda, ne z molitvijo, ki se v ta namen moli za ude svetovnega 3. reda, in se začinja z besedami «Intret oratio.» Tako je določila vže imenovana rimska skupščina dne 11. novembra 1903.

Odpustki našega 1. reda so po našem letošnjem direktoriju naslednji: mesca januarija dne 16., 30, in 31. februarija 5. in 22., marcija 5. in 6., aprilja 16. (ponovljenje obljub), maja 13., 17. in 20., junija 13., julija 9., 14. in 24., avgusta 2. (porcijunkulja), 12., 19, in 25., septembra 4., 17, in 24., oktobra 4., 6., 13., 19. in 23., novembra 12., 16., 19. 26., 28. in 29., decembra 8.

Vesoljna odveza se podeljuje: na novo leto, tri kralje, svečnico, Marijino oznanjenje, cvetno nedeljo in vse dni velikega tjedna, veliko nedeljo, vnebohod, binkoštno nedeljo, sv. Trojico, sv. Rešnje Telo, sv. Petra in Pavla, Marijino obiskovanje, sv. Klaro (12. avg.) Marijino vnebovzetje, Marijino rojstvo, sv. očeta Frančiška, vseh svetih, Marijino darovanje (21. novembra), sv. Katarino (24. nov.), Marijino brezmadežno spočetje in božič.

Ti odpustki in vesoljne odveze so, koliker moremo vedeti, našemu prvemu in drugemu redu naravnost podeljeni in veljajo torej nadalje tudi za ude tretjega reda, ki po samostanih in drugih podobnih cerkveno vstanovljenih hišah skupaj žive v odvisnosti od predstojnikov prvega reda.

Prporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo prečastiti monsinjor Alojzij Stare, sindik (duhovni oče) naše kranjske redovne okrajine, † 10. aprilja t. l. v Ljubljani; br. Tobja Kovarič, lajik 1. reda sv. Frančiška, † 11. marca t. l. v Novem mestu; rajni udje 3. reda skupščine goriške: Ivan (Ludovik) Verč iz Šmarij, Elizabeta (Marija) Vuk iz Gorice, Magdalena (Ana) Trpin iz Štverjana, Marija

(Uršula) Komelj iz Černič, Jožef (Frančišek) iz Medane; idrijske: Frančiška Repinec, Jera Krapš, Frančiška Podobnik, Marijana Skok; gorjanske: Marija (Ana) Žerjav, Marija (Elizabeta) Oblak (iz Zaspaga); dalje Miha Haller, tretjerednik iz Piljstanjske župnije vmerl po dolgi bolezni na Nemškem; Janko Sorčan, stud. phil. † 21. marca t. l. v Hrastniku.

Dalje se priporočajo: neki dijak za pravo spoznanje; neka bolna oseba za ozdravljenje; neka skupščina 3. reda; dve osebi, ki v sovraštvu živite; neka tretjerednica priporoča sebe, da bi zadobila dar prave ponižnosti in spoznanja same sebe, priporoča tudi svojega brata, svoje tovarišice, svojega dušnega pastirja in svojega spovednika; neka tretjerednica sebe za zdravje in vreden sad pokore, svojega moža, da bi se srečno vernil iz Amerike, in svojo hčer, ki je božjastna, da bi ji Bog dal zdravje ali pa srečno zadnjo uro; neka tretjerednica svojo družino za vdanost v voljo božjo in pomoč v zadregi; dva tretjerednika iz Zgonika; Marija Trojer iz Železnikov; neka oseba priporoča svojega brata in njegovo družino; T. M. G. v S. ženo vmerlega brata v Ameriki in njegovih sedem nedoraslih otrok; M. S. Š. v S., da bi si po božji volji stan izvolila; R. Št. sebe in svojo družino, posebno svojega sinu v Ameriki (za dar Bog plačaj!); neki duhovnik tretjerednik za božjo pomoč v bolezni; neki mladenič za stanovitnost v dobrem in da bi bil sprejet v samostan za brata lajika; dve bolni osebi za zdravje, če je volja Božja; neka oseba za zdravje; K. J. tretjerednik goriške skupščine za zdravje, če je Božja volja in duši v zveličanje.

Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: Tr. A. Š. za rešenje iz velike stiske in zadrege, v katero ga je po nedolžnem pripravil hud nasprotnik; M. S. iz Rakeka za zdravje pri živini; neka tretjerednica za pomoč v velikih težavah; Ana Šutej za velike milosti prejete po priprošnji M. B. meseca oktobra; M. T. iz Ljubljane za srečen izid neke pravične pravde; I. K. za srečo pri operaciji in ljubo zdravje; J. M. Materi Božji na Sv. Gori za vslišano molitev; tretjr. C. I. za spreobrnjenje na smertni postelji; neka deklica za ozdravljenje otekle noge in najdenje zgubljenega ključa; A. P. za ozdravljenje na smert bolne Julike Lorber; Fr. O. v Cerknem za zboljšano zdravje; J. L. v Lj. da je ozdravela neka deklica in tudi sama dosegla pomoč, ko jo je noga bolela; M. G. v Lj., da se je našel tisti, ki je nje možu vkradel uro.
